(ڳـــل ـ ٢)

اوتارن جي مهما ورنن ڪرڻ ۾، ويد بہ اَسمرٿ ٿيا آهن. ڪنهن بہ مهاپرش يا سنت جا چرتر، صرف سنت ئي لکي سگهن ٿا، جا لياقت مون ۾ ناهي، ان ڪري اِيشور کي پرارٿنا ڪيم تہ جڏهن شري سائين بابا جي ڪرپا مون تي ٿيندي، تڏهن ئي لکي سگهندس. مهاراشٽر جي سنت گيانيشوَر جو چوڻ آهي تہ سنتن جي چرترن لکڻ وارن تي پرماتما تمام پرسن ٿيندو آهي. تلسيداس پڻ چيو آهي تہ:-

"ساڌوُ چرتر شڀ سرسڪ پاسو-
نرس وشد گڻميہ ڦل جاسوُ
جو سهي دکہ پر ڇدر دراوا-
وندنيہ جوهہ جڳ يش پاوا."

چرتر لکندڙ بہ سنتن جي پريرڻا سان ئي، اِهو ڪم ڪري سگهن ٿا. لکائيندڙ سنت ئي آهن ۽ لکندڙ صرف آهن هڪ مشين وانگر، جا لکندي ٿي رهي. مثال (١) سنبت ١٧٠٠ ۾ ڪوي مهيپت کي چرتر لکڻ جي پريرڻا ٿي، جنهن (١) ڀڳتي وجيہ (٢) سنت وجيہ (٣)

يگت ليلا آمرت ۽ (۴) ستت ليلا آمرت نالي چار پستڪ تيار ڪيا.

مثال (٢) سنبت ١٨٠٠ ۾ داس گٽوُ پڻ شري سائين بابا جي باري ۾ مدد ڪوتائون رچيون ۽ هلندڙ زماني جي پين سنتن جا چرتر لکيا.

سنتن جي جيون چرترن پڙهڻ سان، دکي دلين کي شانتي ۽ سک پراپت ٿين ٿا ۽ سندن اُپديشن موجب هلڻ سان، انسان، پرماتما جي پراپتي ۽ رڌيون سڌيون وغيره هٿ ڪري سگهي ٿو. انهيءَ اُتساهه ۽ اُمنگ ۾ پرجي، مون، سائين بابا جي چرنن تي متو ٽيڪي لکڻ شروع ڪيو ته منهنجو هٿ از خود هلڻ لڳو ۽ اندر مان سائين بابا جي پريرنا سان، لهرن جي صورت ۾، خيال باهر نڪرڻ لڳا. شري ماڌوراءِ پڻ، شري سائين بابا کي، پرارٿنا ڪئي ته "جي مٿي تي هٿ رکي آشيرواد ڪريو ته داس اوهان جا جيون چرتر لکڻ جو آرنڀ ڪري ته باباجن پڻ خوش ٿي، منهنجي مٿي تي هٿ رکي چيو ته "مان هنکي جيون چرتر، اُپديش درشٽانتن سميت ڪني ڪرڻ ۽ لکڻ ۾ مدد ڪري، سندس اِڇا پوري ڪندس، بشرطيڪ هي پنهنجي اندر مان اَهم ڀاو صفا دُور ڪري، ڪنهن به ٻئي مت جو کنڊن نه ڪندو ۽ اجائي وادوواد ۾ نه پوندو.

دابولڪر تي باباجن جي ديا

شري ڪاڪا صاحب ديڪشت ۽ نانا صاحب چاندورڪر، ٻئي منهنجن تمام گهرن مترن مان هئا، جن ٿي مون تي شري سائين بابا جي درشن ڪرڻ لاءِ زور رکيو. مون ڪين شرڊيءَ جي ياترا ڪرڻ جو وچن ته ڏنو پر رلڊڪن پوڻ ڪري، ياترا مهمل ٿيندي ويئي. منهنجي هڪ گهاٽي دوست جو پٽ، لوناوالا ۾ بيمار ٿي پيو، جنهن جا علاج ته گهڻيئي ڪيا ويا پر سي نشڦل ٿيا هن جو تپ ٽٽيئي نه. آنت ۾ هنن پنهنجي گوروديو کي آڻي، ڇوڪري جي متارن ڪان وهاريو. ته به حالت ڪين سڌري.

اهو ڏسي مونکي دل ۾ ويچار آيو ته "جڏهن گورو، هڪ بالڪ جي پراڻن جي رکشا نٿو ڪري سگهي، تڏهن گوروءَ جي ضرورت ئي ڪهڙي آهي؟ ۽ شرڊيءَ ۾ وڃي، اِنهيءَ گورؤ جي درشن ڪرڻ مان لاڀ ئي ڪهڙو؟ انهي ويچار بعد، مون شرڊيءَ جي ياترا ڪرڻ جو خيال صفا لاهي ڇڏيو.

پر ...... جا ڳالهه ٿيڻي آهي، سا اَوس ٿيندي.

١٩١٠ع ۾ نانا صاحب چاندورڪر، گشت تي نڪتو هو ۽ "بسئي" ڏانهن وڃي رهيو هو. هو ٺاڻي مان تي دادر آيو ۽ بسئي ڏانهن ويندڙ گاڏيءَ لاءِ ترسيو

بينو هو. جلد ئي باندرا لوڪل گاڏي آئي، جنهن ۾ چڙهي هو باندرا پهتو ۽ مونکي چيڻ لڳو ته ”تو شرڊيءَ جي ياترا جو خيال ڇو مهمل ڪيو آهي؟ انجام ڏي ته اڄ ئي ويندين.“ مون انجام موجب شرڊي وڃڻ جو فيصلو ڪيو ۽ بسترو وغيره ڪڻي، شرڊيءَ رواني ٿيڻ لاءِ، اول دادر وڃي، اُتان منماد جي گاڏي پڪڙڻ جو پروگرام ٺاهيم ۽ دادر ڏانهن وڃڻ واريءَ گاڏيءَ ۾ چڙهي ويٺس.

گاڏي چڙڻ تي هئي ته هڪ جوان مون واري دٻي ۾ چڙهيو منهنجو سامان ڏسي پڇڻ لڳو ته ”ڪيڏانهن وڃو اٿو؟“ ٻڌائڻ تي يڪدم چيائين ته ”دادر اسٽيشن تي منماد واري گاڏي ڪين بيهندي. وي-ٽي اسٽيشن تان وڃي گاڏي پڪڙيو.“ جي مٿيون واقعو نه ٿئي ها ته مان ٻئي ڏينهن شرڊيءَ ۾ پهچان ئي ڪين ها ۽ منهنجي اندر ۾ اُلائجي ڪهڙا اُلٽا سلٽا اُنوُمان جهڳڙو مچائين ها.

اُن وقت ياترين جي رهڻ لاءِ، شرڊيءَ ۾ صرف ”سانيواڙا“ جو هڪ ئي مڪان هو. ٽانگي تان لهڻ بعد، مونکي سائين بابا جي درشن ڪرڻ جي بلڪل گهڻي اُڪير هئي، پر باباجن جي مکيه ڀڳت تاتيا صاحب نُولڪر، جو مسجد مان موٽيو پئي، تنهن چيو ته ”باباجن هن وقت مسجد جي موڙ وٽ آهن.

تون هيٺئين پرپان ٿي سندن درشن ڪري پوءِ سنان وغيره ڪرڻ کان پوءِ چڱيءَ طرح ٻيڙ سان درشن ڪري سگهندا هن." اِهو ٻڌي، مون يڪدم ڊوڙ پائي باباجن جي چرن وندنا ڪئي. سندن چرنن ڇهڻ سان منهنجي سري ۾ هڪ عجيب آنند ۽ خوشيءَ جي لهر چالو ٿي ويئي. ٻڪ اُج صفا غائب ٿي ويم ۽ سري جي خبر ئي ڪانه پيم ته آهي يا ناهي! جن دوستن مون کي باباجن جي درشن ڪرڻ لاءِ اُتساهت ڪيو هو، تن جو اَندر ئي اَندر ۾ ڌنيواد ڪرڻ لڳس، ڇو ته هنن جي بدؤلت ئي، هڪ نئين زندگيءَ جو، پاڻ ۾ احساس ڪيم. من ئي من ۾، مون کين بار بار نمسڪار ڪيو ۽ اچا ڪندو رهندو آهيان. مان پاڻ کي سندن قرضدار سمجهندو آهيان، ڇو ته سندن ئي پريرڻا سان مون کي باباجن جو درشن پراپت ٿيو ۽ نئين زندگي گهارڻ جو، شي اَوسر مليو.

باباجن جي درشن ڪرڻ کانپوءِ مون محسوس ڪيو ته منهنجن ويچارن ۾ ڦيرو اچي ويو. اڳين ڪرمن جو اثر ڍلو ٿيڻ لڳو ۽ ڏيري ڏيري سنساري پدارٿن ۽ ڀوڳن ڀوڳڻ کان دل ۾ ڪنائي ۽ وئراڳ اچڻ لڳو. مطلب ته سچي سنت جي هڪ دفعي درشن ڪرڻ سان ئي، گذريل جنمن جا ٻج ڪرم ۽ شي سنسڪار، يڪدم ڪٽا ٿي، گذريل پاپ ڪرمن ۽ اَشي سنسڪارن کي

ديي چڏين تا. هي پاڻ گڏو، مان قسم کڻي اوهانکي ٻڌايان ٿو ته جي باباجن اوهان تي ٻـ، هڪ دفعو نظر پري نهاريندا ته اوهان کي ساري دنيا سائين ميه ڏسڻ ۾ ايندي.

گرما گرم بحث

شروع ۾ ڀڄڻ جي ڀرئين ڏينهن ثـي، بالا صاحب ۽ منهنجي وچ ۾، گورو ڪرڻ جي ضرورت تـي اچي بحث چڙيو منهنجي راء هئي تـــ اسان کي پنهنجي سوتنترتا تياڳي، گـــوروء جي آڌينتا ۽ محتاجي ڇو ڪرڻ گهرجي؟ ڪرم اسان شش کي ئي ڪرڻا پون ٿا، پوء گوروء جي گهرج ئي ڪهڙي آهي؟ هرهڪ اِنسان کي پنهنجو پورو يتن ڪري، پـــاڻ سنڀالڻ ۽ بچائڻ گهرجي. گورو ته صرف ثالي ماتر آهـي، جو پنهنجي موج ۾ تو رهي. مطلب ته مون ”سوتنترتا“ تي زوردار رايو ڏنو.

بالا صاحب موت ۾ چيو ته ”سچو مدار آهي، شش ۽ اِنسان جي پراربڌ ۽ ڀاڳ تي.“ جيڪي ڀاڳ ۾ هوندو سو ضرور ٿيندو ۽ اُن کي ڪوبه ٽاري ڪين سگهندو. چوڻي آهي ته ”ميري من ڪڇ اُور هيٓ، وڌاتا ڪي ڪڇ اُور.“ وڏا وڏا اوڄ ڪوٺيء وارا مها پرش پڻ،

پاڻ تي ياڙڻ ڪري، اَسقل ٿيا آهن. تنهنجو سوتنترتا جو اَهنڪار، توکي مدد ڪرڻ بدران، پرالبڌ جي اڳيان، ڪابه ست ڪين جهلي سگهندو.

اِنهيءَ گرما گرم بحث ۾ هڪ ٻئي جو ڪنڌن منڌن ڪندي، پريو هڪ ڪلاڪ نبري ويو پر ڪنهن به فيصلي تي ڪين پهتاسين ۽ بحث ٻئي ڏينهن تي مهمل ڪري اُٿياسين.

بحث جو نتيجو اِهو نڪتو، جو منهنجي مَن جي شانتيءَ ۾ ڀنگ پئجي ويو ۽ مون اَنيڻ ڪيو ته جيسين اسان کي پنهنجي بڌيءَ جو اَهنڪار دُور نه ٿيندو، تيسين وادوواد سمپيڻ ناهي يعني اَهنڪارئي واد وواد جي جڙ ۽ پاڙ آهي. پوءِ ٻين ماڻهن سان گڏ، جڏهن مان مسجد ۾ ويس، تڏهن باباڄن ڪاڪا صاحب کي چيو ته ”سانيواڙ ۾ کهڙي وشيه تي وواد هلي رهيو هو؟“ پوءِ مون ڏانهن نهاري کيس چيائون ته ”هن هيماڊپنت ڇا چيو؟ اِهي لفظ ٻڌي مان واڻڙو ٿي ويس. مسجد ۽ سانيوارا جي وچ ۾ ڪافي مفاصلو هو، پوءِ باباڄن کي، ڪئن پتو پئجي سگهيو ته اسان جو پاڻ ۾ بحث هليو! مان اِنهيءَ فيصلي تي پهتس ته باباڄن پُورن اَنترياميءَ ۽ سروگيه آهن.

پوءِ مان سوچڻ لڳس ته مون لاءِ هيماڊپنت لفظ ڇو ڪتب آندائون؟ ياد آيم ته يادو ونش جي مهاراجا

مهاديو ۽ رامديوَ جو، هيمادرپنت مشهور منتري ٿي گذريو آهي، جو اوُچ ڪوٽيءَ جو ودوان هو، اُتم پرڪرتيءَ "چترورگ چنتامڻي" يعني آڌياتمڪ وشين ۾ هوشيار هو ۽ راجنيتڪ ڪاروبار هلائڻ ۽ اُتم ڪوتا رچڻ ۾ پربيڻ هو. هن ئي حساب ڪتاب رکڻ جي نئين پرڻالي چالو ڪئي هئي ۽ آمدني خرچ جا ڪاتا رکڻ شروع ڪيا هئا.

پر مون اگيانيءَ، مؤرک ۽ مندمت واري شخص لاءِ، باباجن هيمادپنت لفظ ڇو ڪتب آندو؟ مون ۾ ته هيمادر پنت منتريءَ جي عقل جي هڪ پائي به ڪانه آهي، پوءِ مونکي اهو لقب ڪئن ڏنائون! مان سمجهي ڪين سگهيس ته اِنهي لقب (اُپاڌي) ڏيڻ جو آخر مطلب ڇا آهي! گهڻي سوچ ويچار بعد، اِنهيءَ نتيجي تي پهتس ته "منهنجي اُهنڪار دور ڪرڻ لاءِ ئي، شري سائين بابا مون کي لقب ڏيڻ جي ليلا رچي آهي، جئن آئينده لاءِ سبق سکان ۽ هميشه لاءِ اُهنڪار تياڳي نراُيمان ۽ نماڻو ٿي رهان ۽ ڳالهائڻ توڙي لکڻ ۾ پڻ اهڙائي لفظ ڪتب آڻيان.

باباجن، هيمادپنت لقب جي ورڪا ڪرڻ ڪري، اسانجو آئينده هميشه لاءِ سڌاري ڇڏيو، يعني ڪين ايندڙ زماني ۾ تيڻ وارين ڳالهين جي اڳيئي پروڙ هئي ته ڪهڙي رمز سان سندن شش جو پوشيه سڌرندو.

گروُءَ جي ضرورت

هن باري ۾ باباجن جو ڪوبہ ليک لکيل ناهي، تڪي سندس اُپديش اِن باري ۾ ڪنهنکي ياد آهي- پر ڪاڪا صاحب ديکشت ڪي ليکہ ظاهر ڪيا آهن. باباجن جي درشن ڪرڻ جي ٻئي ڏينهن، ڪاڪا صاحب ۽ هيماڊ پنت مسجد ۾ ويـــــي، گهر موٽي وڃڻ جي موڪل باباجن کـان ورتي ۽ هنن کين وڃڻ جـي آگيا ڏني.

سوال - باباجي، ڪيڏانهن وڃون؟

جواب - مٿي وڃو.

سوال - رستو ڪهڙو آهي؟

جواب - اُنيڪ رستا آهن - هتان بہ هڪ رستو آهي پر آهي ڏکيو، ڇو تہ وات تي شينهن ۽ بگهڙ پڻ آهن.

ڪاڪا صاحب - جيڪڏهن رستي جو واقفڪار ساڻ هجي تہ پوءِ ڏکيو آهي؟

بابا - واقفڪار ساٿي هئڻ ڪري، ڪوبہ ڪشت ڪونہ ٿيندو، ڇو تہ واقفڪار رهبر، شينهن وغيره کان بچائي، سلامت پهچائي سگهندو. رهبر جي نہ هئڻ ڪري، جهنگہ ۾ رستو ڀلجي وڃڻ يا وڏن کڏن ۾ ڪري پوڻ جو خطرو آهي.

دابولڪر پڻ مٿيئن سوال جواب وقت اُتي حاضر
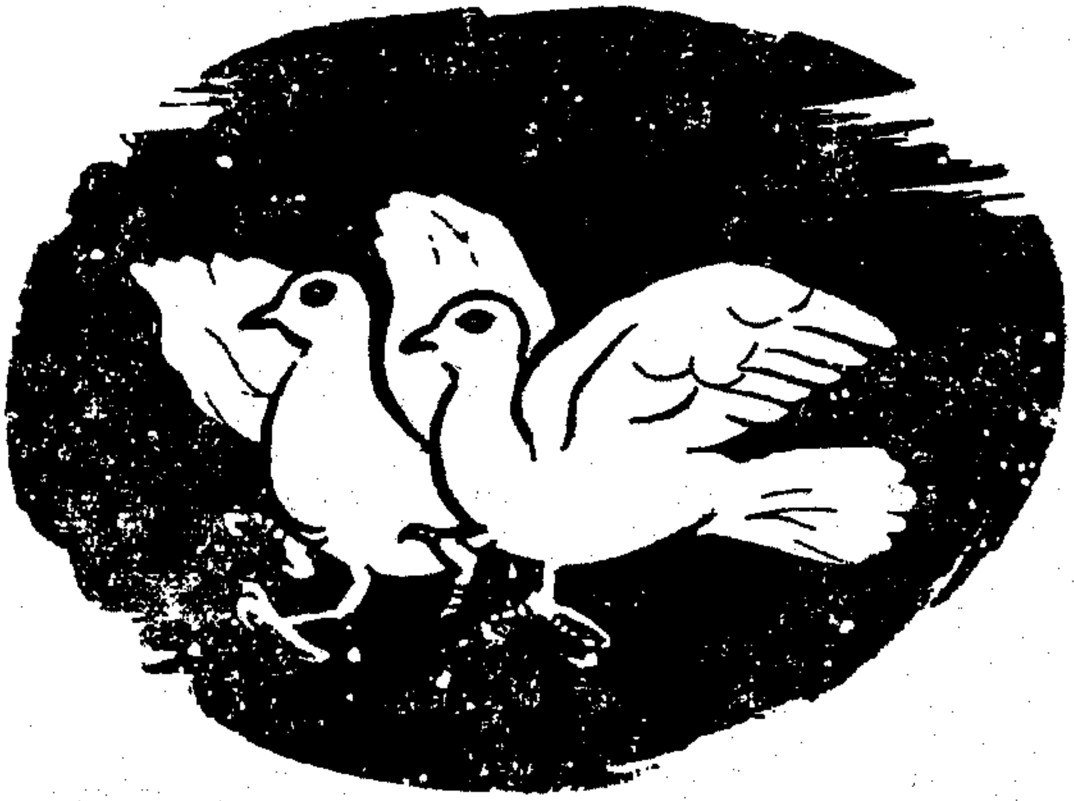
هو. هن سوچيو تہ باباجن جيڪي چون ٿا، سو سڀ
”گوروءَ جي ضرورت ڇو؟“ جي باري ۾ آهي. هن
پوءِ من ۾ ڳنڍ ٻڌي ڇڏي تہ وادوواد ڪرڻ مان - يا -
سوتنترتا ۽ اڌيتا جي باري ۾ بحث ڪرڻ مان ڪجهہ
بہ ورڻو ناهي. فقط گوروءَ جي اُپديش جي پالنا ڪرڻ
يعني اُن موجب هلت ڪرڻ مان ئي، لاڀ ٿي سگهندو.
جو تہ رام ۽ ڪرشڻ جهڙن اوتاري پرشن کي پڻ، آتم
اَنڀُوتي حاصل ڪرڻ لاءِ، گوروءَ وسشٽ ۽ سنديپني گوروءَ
وٽ وڃڻو پيو. هن مارگ ۾ واڌاري ڪرڻ لاءِ صرف
شرڌا ۽ ڌيرج جا ٻہ گڻ سهائتا ڪندا رهندا.